

MEDLEMSGUIDE
Nya Byggprodukt-
förordningen

Innehållsförteckning

Förord	3
1. Introduktion	4
1.1 Varför uppdateras byggproduktförordningen?	4
1.2 Så här använder du guiden	4
1.3 Vad har förändrats i den nya förordningen?	4
1.4 Vilka produkter omfattas?.....	6
1.5 Hur förhåller sig byggproduktförordningen till ekodesignförordningen?.....	7
1.6 När börjar de nya kraven gälla?.....	7
2. Byggproduktförordningen i praktiken – översikt.....	8
2.1 Grundprinciper för byggprodukter.....	8
2.2 Vem ansvarar för vad?	10
3. Tillverkares skyldigheter – nyheter	12
3.1 Skärpta krav på produktinformation	12
3.2 Produktkrav – funktion och prestanda, produktsäkerhet och miljö.....	14
3.3 Miljödeklaration av produktens livscykel.....	16
3.4 Digitalt produktpass (DPP).....	16
3.5 Utökade krav på processer och kvalitetssäkring – och skärpt kontroll.....	17
4. Tidslinje och utvecklingsplan	18
4.1 Vad gäller från start och vad kommer efterhand?.....	18
4.2 Utökad mandat för EU – snabbare förändringar	18
4.3 Utvecklingsplan för tekniska specifikationer.....	19
4.4 Tidslinje - när blir kraven praktiskt relevanta?.....	20
5. Hur kan ni som företag förbereda er?	21
5.1 Hur ser nuläget ut?.....	21
5.2 Vad kan ni göra redan nu.....	22
6. Svensk kontext.....	23
6.1 Myndigheter och tillsyn	23
6.2 Plan- och bygglagen (PBL) och plan- och byggförordningen (PBF).....	23
6.3 Koppling till svenska bedömningssystem och certifieringar.....	24
7. Ordlista.....	25
8. Byggproduktförordningens bilagor	27

Denna guide är en översiktlig och orienterande vägledning och ersätter inte juridisk text eller bedömning. Informationen i guiden kommer uppdateras i takt med att nya delar av lagpaketet under byggproduktförordningen (EU) 2024/3110 utvecklas och träder i kraft. Därför är det möjligt att guiden inte speglar de allra senaste uppdateringarna. TMF reserverar sig för eventuella felaktigheter eller förändringar i regelverk och rekommenderar att företag vid behov konsulterar extern expertis.

Foto: Elliförster

Förord

Syftet med denna guide är att ge TMF:s medlemmar en orienterande vägledning om lagkraven kopplade till EU:s nya byggproduktförordning (EU) 2024/3110.

Guiden beskriver vad som är nytt jämfört med den tidigare byggproduktförordningen (EU) 305/2011, hur detaljer i lagstiftningen kommer att växa fram efterhand, och hur företag kan förbereda sig redan nu. Exakt vad som kommer krävas av företagen blir tydligt först när tekniska specifikationer för respektive produktkategori publiceras. Guiden hålls därför aktuell med kontinuerliga uppdateringar och versionshantering.

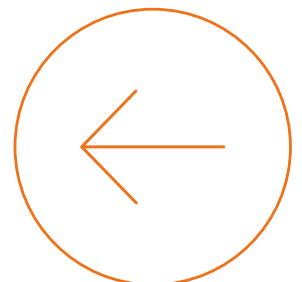
Förändringarna i byggproduktförordningen är genomgripande, både avseende vilka produkter som ingår och vilka krav som ställs. Företag som berörs behöver förbereda sig redan nu. Guiden är framtagen av Trossa AB i samverkan med TMF.

Byggproduktförordningen (EU) 2024/3110

finns i sin helhet på EUR-Lex: [Regulation - EU - 2024/3110 - EN - EUR-Lex](#)

---

1. Introduktion

1.1 VARFÖR UPPDATERAS BYGGPRODUKTFÖRORDNINGEN?

EU:s byggproduktförordning har uppdaterats av flera skäl. En viktig anledning var att förordningens övergripande syfte, att säkerställa den fria rörligheten för byggprodukter inom EU, inte uppnåddes fullt ut genom den tidigare förordningen. Detta berodde bland annat på att de harmoniserade standarder som anger hur byggprodukters prestanda ska bedömas och deklarerats, tolkades och tillämpades olika bland EU:s medlemsstater. Utvecklingen av standarder gick också ibland långsammare än önskat.

Även den pågående digitaliseringen av byggsektorn har varit en pådrivande faktor till uppdateringen. Lagstiftningen behövde anpassas till de ökande kraven på att produktinformation ska vara tillgänglig, spårbar och användbar i de digitala system och verktyg som används mer och mer inom projektering, upphandling och byggnation. Ett ytterligare syfte med uppdateringen var att knyta byggproduktförordningen tydligare till EU:s klimat- och miljöpolitik, och genom den styra byggprodukter mot lägre miljöpåverkan, ökat fokus på människors hälsa och säkerhet och ambitionen att EU ska vara världsledande på cirkulär ekonomi 2030.

Byggproduktförordningen (EU) 2024/3110 publicerades i EU:s officiella tidning den 18 december 2024.

1.2 SÅ HÄR ANVÄNDER DU GUIDEN

Syftet med guiden är att erbjuda TMF:s medlemmar grundläggande och lättförståelig information om byggproduktförordningen, med fokus på de förändringar som den nya förordningen medför. Vad förordningen kräver beskrivs i avsnitt 2 och 3, där avsnitt 2 går igenom byggproduktförordningens grunder, medan avsnitt 3 fokuserar på nyheter. Tidplan och viktiga milstolpar förklaras i avsnitt 4. I avsnitt 5 ges praktisk vägledning för hur företag kan och bör förbereda sig för övergången. Avsnitt 6 handlar om hur befintlig svensk lagstiftning, svenska bedömnings-system och andra initiativ kopplar till byggproduktförordningen och kan användas i arbetet. I texten finns löpande hänvisningar till berörda artiklar i förordningen.

Guiden kommer att uppdateras i takt med att tekniska specifikationer i form av harmoniserade standarder och kompletterande lagstiftning publiceras. Först då kommer det bli tydligt exakt vad kraven innebär i praktiken.

1.3 VAD HAR FÖRÄNDRATS I DEN NYA FÖRORDNINGEN?

Den nya byggproduktförordningen innebär flera viktiga förändringar jämfört med den tidigare förordningen. Vissa nyheter gäller redan från start, medan andra införs successivt när tekniska specifikationer, delegerade akter och genomförandeakter tas fram. Nedan sammanfattas de viktigaste förändringarna och var i guiden du kan läsa mer.

- **Fler produkter kan omfattas (avsnitt 1.4):** Förutom nytillverkade produkter kan även begagnade, återtillverkade och 3D-utskrivna produkter samt nyckelkomponenter omfattas, beroende på vad som står i tekniska specifikationer.
- **Produktkrav införs (avsnitt 3.2):** Ett helt nytt system för obligatoriska krav för funktion, säkerhet och miljöprestanda införs. Kraven fastställs successivt genom delegerade akter för respektive produktkategori.

- **Fler skyldigheter för fler aktörer (avsnitt 2.2):** Importörer, distributörer och e-handelsaktörer blir juridiskt ansvariga och måste säkerställa att CE-märkning, dokumentation och spårbarhet visas korrekt. Gäller även begagnade och återtillverkade produkter när teknisk specifikation anger detta.
- **Väsentlig miljöprestanda ska deklarerars (avsnitt 3.3):** Produktens väsentliga miljöegenskaper över livscykelns ska deklarerars. Kraven tydliggörs genom tekniska specifikationer för respektive produktkategori.
- **DoP utökas till DoPC (avsnitt 3.1):** Prestandadeklarationen (DoP) kompletteras med en överensstämmelsedeklaration (DoPC) som utöver redovisning av prestanda även ska visa att tillämpliga krav på funktion, säkerhet och miljö uppfylls.
- **Mer digital produktinformation (avsnitt 3.1):** Produktinformation ska i ökad grad kunna tillhandahållas digitalt, och DoPC ska finnas tillgänglig i maskinläsbart format.
- **Digitalt produktpass införs stegvis (avsnitt 3.4):** Ett digitalt produktpass (DPP) införs efter hand och kopplas till produktens obligatoriska dokumentation och produktinformation.
- **Skärpta processkrav och skärpt marknads kontroll (avsnitt 3.5):** Ökade krav på ett systematiskt arbete för att säkerställa att den deklarerade prestandan bibehålls och att eventuella ändringar i design, produktion eller material hanteras korrekt.
- **Harmoniserad zon tydliggörs (avsnitt 2.1):** EU:s medlemsländer får inte ställa nationella krav på byggprodukten om harmoniserade tekniska specifikationer finns.
- **Fler sätt att utveckla standarder och utökat mandat för EU-kommissionen (avsnitt 4.2):** Om framtagandet av standarder inte uppfyller EU:s krav, kan EU-kommissionen besluta att istället ta fram en egen teknisk specifikation. Kommissionen kan också på egen hand uppdatera bilagor, fastställa tröskelvärden eller utöka produktkrav.
- **Utökad produktmärkning (avsnitt 3.1):** Utöver CE-märkning ska produkten ha en märkning om den endast är till för yrkesmässig användning. Miljömärkning kan bli aktuell för konsumentvaror.

Harmoniserade tekniska specifikationer

Harmoniserade tekniska specifikationer är ett centralt begrepp i den nya förordningen. Dessa kan, var för sig, utgöras av:

HARMONISERADE PRESTANDASTANDARDER: EN-standarder som gjorts obligatoriska genom en genomförandeakt. (Läs mer i avsnitt 4.3)

GENOMFÖRANDEAKTER: Används framförallt när en harmoniserad standard inte levereras, inte uppfyller kraven, eller behöver ersättas eller kompletteras. Genomförandeakten kan då fastställa väsentliga egenskaper, bedömningsmetoder och tekniska detaljer. (Läs mer i avsnitt 4.2)

DELEGERADE AKTER: Kommissionen använder delegerade akter för att fastställa produktkrav enligt bilaga III, fastställa tröskelnivåer och prestandaklasser, fastställa vilka väsentliga egenskaper som alltid ska deklarerars samt ändra förordningens bilagor. (Läs mer i avsnitt 4.2).

1.4 VILKA PRODUKTER OMFATTAS?

Byggproduktförordningen gäller för byggprodukter som släpps ut på marknaden och är avsedda att permanent ingå i ett byggnadsverk.

I *bilaga VII* finns en förteckning över ingående produktfamiljer. Inom produktfamiljerna finns produktkategorier, vilket är grupper av produkttyper som har en viss avsedd användning gemensamt, i enlighet med harmoniserade tekniska specifikationer (*artikel 3.32*).

Nyttillverkade produkter omfattas på samma sätt som tidigare, men en nyhet i förordningen är att även begagnade, återtillverkade och 3D-utskrivna produkter kan omfattas. Detta bestäms i de kommande tekniska specifikationerna för respektive produktkategori. Produkter som återanvänds på samma byggplats omfattas dock inte av förordningen.

Komponenter som först måste ingå i en byggsats eller annan byggprodukt innan de kan byggas in permanent är generellt undantagna, utom i de fall de kategoriseras som nyckelkomponenter, ett nytt begrepp i förordningen. Nyckelkomponenter ska bedömas, deklarerar och CE märkas om detta anges i den tillämpliga harmoniserade tekniska specifikationen.

Byggprodukter som omfattas bilaga VII

- 2:** Dörrar, fönster, luckor, grindar och därtill hörande byggnadsbeslag
- 4:** Värmeisoleringsprodukter sammansatta byggsatser/system för värmeisolering
- 13:** Konstruktionsvirke/bärande element och tillbehör
- 14:** Träbaserade skivor och element
- 19:** Golv- och markbeläggningar
- 22:** Taktäckningar, lanterniner, takfönster och tillhörande produkter takbyggsatser
- 34:** Byggsatser, byggenheter, prefabricerade element

Definitioner enligt nya byggproduktförordningen

BEGAGNAD PRODUKT*: En tidigare installerad byggprodukt som tagits ut ur ett byggnadsverk och sålts vidare utan att produktens grundprestanda har förändrats. Här ingår även produkter där mindre åtgärder gjorts, exempelvis utbyte av slitna delar, förutsatt att prestandan inte ändrats (*artikel 3.20*).

ÅTERTILLVERKAD PRODUKT*: En tidigare installerad byggprodukt som genomgått en väsentlig bearbetning som påverkat dess grundprestanda. Harmoniserade tekniska specifikationer kommer avgöra vad som bedöms vara väsentligt, exempelvis utbyte av glas eller vissa beslag i ett fönster. (*artikel 3.25*).

NYCKELKOMPONENT*: En komponent som är avgörande för en byggprodukts prestanda, säkerhet eller funktion. Det kan handla om exempelvis glas i ett fönster, lås eller beslag i en dörr, eller bärande element i en byggnadsdel. Nyckelkomponenter specificeras per produktkategori i kommande harmoniserade tekniska specifikationer (*artikel 3.16*).

---

* De harmoniserade tekniska specifikationerna kommer beskriva på vilket sätt begagnade, återtillverkade och nyckelkomponenter ska omfattas för respektive produktkategori.

1.5 HUR FÖRHÅLLER SIG BYGGPRODUKTFÖRORDNINGEN TILL EKODESIGNFÖRORDNINGEN?

Ekodesignförordningen (EU) 2024/1781 trädde i kraft 18 juli 2024 och är ett ramverk som gör det möjligt för kommissionen att besluta om ekodesignkrav för olika slags produkter. De specifika kraven på produktnivå, i form av informationskrav eller produktkrav, beslutas av kommissionen i delegerade akter. En akt kan antingen vara produktspecifik eller reglera en viss egenskap för en mängd olika produkter, så kallade horisontella krav. Bestämmelser om digitalt produktpass ingår i förordningen. EU-kommissionen har valt ut sex produktgrupper att börja med: textilier, möbler, madrasser, bildäck, stål/järn och aluminium.

Byggproduktförordningen är den primära regleringen för byggprodukters prestanda. Om bestämmelser i byggproduktförordningen och ekodesignförordningen står i strid med varandra, har byggproduktförordningen företräde i den delen (*artikel 12.2*).

1.6 NÄR BÖRJAR DE NYA KRAVEN GÄLLA?

Den nya byggproduktförordningen blev allmänt tillämplig från 8 januari 2026. De praktiska förändringarna för företag vars produkter omfattas kommer dock slå igenom först när kompletterande lagstiftning och nya harmoniserade standarder är beslutade och publicerade. Tidigare standarder och krav gäller under tiden som det nya regelsystemet byggs upp. De tidplaner som hittills har kommunicerats, pekar på att de första standarderna som är relevanta för TMF:s medlemmar tidigast kommer börja gälla 2029, men troligtvis först 2030 eller senare. Produktpass och krav på deklARATION av miljöprestanda över produktens livscykel har delvis egna tidplaner. Läs mer om standardutveckling och tidplaner under avsnitt 4.

2. Byggproduktförordningen i praktiken – översikt

2.1 GRUNDPRINCIPER FÖR BYGGPRODUKTER

Basen i den nya produktförordningen är samma som i den tidigare, men de förändringar som beskrivs i avsnitt 3 påverkar även grundläggande principer och ingår i texten i avsnitt 2.

PRESTANDAKRAV

Byggproduktförordningen fastställer vilka grundläggande funktioner ett byggnadsverk måste uppfylla. Dessa krav utgör ramen för vilka egenskaper som ska bedömas, deklarerats och regleras för en byggprodukt (*bilaga I*).

Det är tillverkarens skyldighet att konstruera, utvärdera och dokumentera att en byggprodukt uppfyller prestandakraven. Tillverkarens ansvar (artikel 22) bygger på fyra delar:

- Identifiera vilka harmoniserade produktregler som gäller för byggprodukten
- Utföra provning, beräkning eller annan bedömning enligt regelverket
- Införa och följa ett system för tillverkningskontroll i fabriken
- Upprätta en prestanda- och överensstämmelsedeklaration DoPC och säkerställa att produkten uppfyller de deklarerade kraven.

HARMONISERADE REGLER

De EU-harmoniserade produktregler som avses är harmoniserade tekniska specifikationer och europeiska bedömningsdokument, se faktaruta. En harmoniserad teknisk specifikation utgörs oftast av en harmoniserad standard, som bland annat anger vilka egenskaper som ska deklarerats, vilka metoder som ska användas för att fastställa prestanda samt vilka prestandaklasser och tröskelnivåer som ska gälla för respektive produktkategori. En harmoniserad prestandastandard blir obligatorisk genom en genomförandeakt (artikel 5.8). För frivilliga standarder och vissa dokument används offentliggörande av hänvisningar i EU:s officiella tidning

Harmoniserade tekniska specifikationer

Harmoniserade tekniska specifikationer enligt byggproduktförordningen (EU) 2024/3110 är:

HARMONISERADE PRESTANDASTANDARDER:

EN-standarder som gjorts obligatoriska genom en genomförandeakt (läs mer i avsnitt 4.3)

GENOMFÖRANDEAKTER:

Används framför allt när en harmoniserad standard inte levereras, inte uppfyller kraven, eller behöver ersättas eller kompletteras. Genomförandeakten kan då fastställa väsentliga egenskaper, bedömningsmetoder och tekniska detaljer. (läs mer i avsnitt 4.2)

DELEGERADE AKTER:

Kommissionen använder delegerade akter för att fastställa produktkrav enligt bilaga III, fastställa tröskelnivåer och prestandaklasser, fastställa vilka väsentliga egenskaper som alltid ska deklarerats, samt ändra bilagorna II, III, IV, V, VI, VII, IX och X. (läs mer i avsnitt 4.2)

En frivillig **harmoniserad standard** enligt byggproduktförordningen (EU) 2024/3110 kan tas fram efter att produktkrav har fastställts av kommissionen (se avsnitt 3.2). Den används för att konkretisera produktkraven, ge tekniska lösningar och förenkla bevisbördan för tillverkare. Om standarden följs, och kan verifieras, antas produkten uppfylla relevanta lagkrav utan att ytterligare bevisning behövs.

En nyhet i byggproduktförordningen (EU) 2024/3110 är att EU-kommissionen genom delegerade akter och genomförandeakter kan ta fram tekniska specifikationer motsvarande en harmoniserad standard (*artikel 5,6,7*). Läs mer i avsnitt 4.2.

När en byggprodukt omfattas av en harmoniserad teknisk specifikation ingår den i den harmoniserade zonen. Då får inte EU:s medlemsländer ställa avvikande nationella krav på eller kräva andra tester av byggprodukten. Den harmoniserade zonen påverkar emellertid inte medlemsstaternas rätt att fastställa nationella krav för användningen av produkter som omfattas av harmoniserade tekniska specifikationer (*artikel 11.2*).

Om harmoniserade tekniska specifikationer saknas för en produkt kan ett **uropeiskt bedömningsdokument (EAD)** tas fram, som följer samma struktur och har samma praktiska funktion. Tillverkaren kan då ta fram en **uropeisk teknisk bedömning (ETA)** för produkten, som kan CE-märkas trots att en harmoniserad teknisk specifikation inte finns.

UTVÄRDERING AV PRESTANDA

Om byggprodukten omfattas av en harmoniserad teknisk specifikation ska en så kallad prestanda- och överensstämmelsedeklaration (DoPC) tas fram. Prestanda ska först bedömas och verifieras enligt de mätmetoder som är fastställda i de tekniska specifikationerna. I vissa fall får prestanda fastställas genom beräkning.

Efter att tillverkaren bedömt och verifierat produktens prestanda ska resultaten deklarerars. I den tidigare förordningen gjordes detta i en prestandadeklaration (DoP). Enligt den nya förordningen ska även produktsäkerhetskrav och miljökrav identifieras, utvärderas och dokumenteras vilket redovisas i prestanda- och överensstämmelsedeklarationen (DoPC) (*artikel 15, bilaga V*). Denna ligger sedan till grund för CE-märkning av produkten.

Tillverkaren måste kunna visa att produktionen löpande säkerställer samma prestanda som den provade produkten (*artikel 22.4*). Detta görs genom tillverkningskontroll i fabriken, som är ett obligatoriskt internt kontrollsystem. I den nya förordningen ökar kraven på systemets struktur och spårbarhet (se avsnitt 3.5).

UTVÄRDERINGS- OCH VERIFIERINGSSYSTEM

Alla produkter som täcks av en harmoniserad teknisk specifikation omfattas av ett AVS-system, som är EU:s system för hur byggprodukters prestanda och överensstämmelse ska bedömas och verifieras (*artikel 10*). Det finns sex olika system, 1+, 1, 2+, 3+, 3 och 4, där system 4 är tillverkarens egendeklaration och övriga är olika nivåer av tredjepartsverifieringar. AVS 3+ är ett nytt verifierings-system i den nya byggproduktförordningen som omfattar miljömässig hållbarhet (*Bilaga IX*).

Vilket AVS-system som gäller för en produktfamilj eller produktkategori, avgörs genom delegerade akter. Tredjepartsverifiering görs av en godkänd aktör, kallad anmält organ, som uppfyller krav på kompetens och oberoende. Dennes identifikationsnummer ska anges på CE-märkning, i DoPC och i den tekniska dokumentationen. Utifrån kraven i AVS-systemet bedömer det anmälda organet produktens prestanda och överensstämmelse, verifierar överensstämmelse och att prestandan är konstant, validerar tillverkarens beräkningar av miljömässig hållbarhet samt verifierar att tillverkaren fullgör sina skyldigheter i enlighet med denna förordning. (*artikel 55*).

DOKUMENTATION OCH INFORMATION

Tillverkaren ska ta fram och tillhandahålla information om byggprodukten. Den nya förordningen innebär en betydande utökning av dessa krav, läs mer i avsnitt 3.1.

2.2 VEM ANSVARAR FÖR VAD?

I den nya förordningen tilldelas ansvar – i likhet med den tidigare förordningen - till tillverkare, tillverkarens auktoriserade representant, importörer och distributörer, men också till leverantörer av distributionstjänster och online marknadsplatser d.v.s. e-handelsaktörer (*artiklar 22-28*).

EKONOMISKA AKTÖRER ska, i enlighet med respektive roll, säkerställa att den obligatoriska produktinformationen och dokumentationen görs tillgänglig för nästa led och vid behov för kund/användare (t.ex. via elektronisk tillgång). Vidare ska dokumentation hållas tillgänglig för behöriga nationella myndigheter i minst tio år efter att produkten levererats/tillhandahållits (*artikel 20.4*), samt lämna information om från vem produkten köpts och till vilka den har levererats/tillhandahållits (*artikel 20.3*). Samtliga aktörer är även skyldiga att informera behöriga myndigheter om en avvikande produkt innebär en säkerhets- eller miljörisk (*artikel 20.6*).

TILLVERKARE, IMPORTÖRER OCH DISTRIBUTÖRER är skyldiga att vidta åtgärder, exempelvis dra tillbaka eller återkalla produkter som denne har tillhandahållit på marknaden, om dessa inte överensstämmer med sin deklarerade prestanda eller utgör en säkerhets- eller miljörisk.

IMPORTÖRER, DISTRIBUTÖRER OCH LEVERANTÖRER AV DISTRIBUTIONSTJÄNSTER ska bland annat säkerställa att lagrings- och transportförhållanden inte äventyrar produkt-säkerhet och miljöprestanda. Onlinemarknadsplatser är skyldiga att utforma sitt online-gränssnitt så att tillverkare kan uppfylla sina skyldigheter kopplat till produktinformation vid online- och distansförsäljning (*artikel 28.1a*).

TILLVERKARES SKYLDIGHETER beskrivs närmare i avsnitt 3.

Undantag och förenklade förfaranden

FÖRENKLAT FÖRFARANDE FÖR MIKROFÖRETAG (ARTIKEL 60)

För mikroföretag, det vill säga företag som har färre än 10 anställda och vars årsomsättning eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro, medger förordningen vissa undantag

■ Om produkten omfattas av bedömnings- och verifieringssystem 3 enligt bilaga IX, får företaget ersätta typprovning eller typberäkning för en väsentlig egenskap med ett särskilt avsnitt i den tekniska dokumentationen. Avsnittet ska innehålla uppgifter som motsvarar den bedömning som krävs enligt de harmoniserade tekniska specifikationerna, och gör att ett anmält organ kan bedöma och intyga att produkten uppfyller kraven. Exempel på uppgifter kan vara ritningar, materialbeskrivningar och resultat från interna kontroller.

UNDANTAG FÖR SPECIALTILLVERKADE PRODUKTER (ARTIKEL 14)

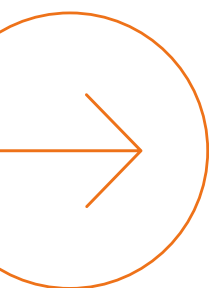
För individuellt tillverkade eller specialtillverkade produkter behöver inte en prestanda- och

överensstämmelsedeklaration upprättas om följande villkor är uppfyllda

- produkten är inte serietillverkad,
- den är tillverkad för en särskild beställning,
- den installeras i ett specifikt identifierat byggnadsverk,
- tillverkaren ansvarar för korrekt infogande, och
- produkten uppfyller tillämpliga nationella regler och står under behörig överinseende.

FÖRENKLAT FÖRFARANDE FÖR SPECIALTILLVERKADE PRODUKTER (ARTIKEL 61)

I stället för undantaget i artikel 14 kan tillverkaren välja ett förenklad förfarande enligt artikel 61. Prestandabedömningen får då ersättas med ett särskilt avsnitt i den tekniska dokumentationen. Detta avsnitt ska visa att produkten uppfyller relevanta krav och innehålla uppgifter som motsvarar vad som annars krävs enligt byggproduktförordningen och de harmoniserade tekniska specifikationerna.

3. Tillverkares skyldigheter – nyheter

3.1 SKÄRPSTA KRAV PÅ PRODUKTINFORMATION

Den nya byggproduktförordningen innehåller ett flertal nyheter när det gäller information och märkning, bland annat kommer omfattningen, det vill säga vad informationen ska innehålla öka betydligt, plus att den ska tillhandahållas digitalt, i maskinläsbart format.

PRODUKTIDENTIFIERING

Tillverkaren ska identifiera vilken produkttyp de olika byggprodukterna tillhör (*artikel 22.1*). Produkttyp är en gruppering av produkter med samma användning och egenskaper och utan variationer i prestanda, och utgör en undergrupp till de produktfamiljer som definieras i förordningens bilaga VII. Produkttypen ska ha en unik identifikationskod, som sedan ska återfinnas i DoPC.

ANVÄNDNING

Alla produkttyper ska ha en deklarerad användning, vilket definieras som den användning som tillverkaren avser (*artikel 22.3a*). Den deklarerade användningen ska anges i den tekniska dokumentationen, på etiketter, i produktinformation, bruksanvisningar och säkerhetsinformation samt i DoPC. Syftet är att säkerställa att produkten används som avsett, så att eventuella missförstånd som kan leda till säkerhets- eller prestandaproblem undviks. Dessutom hjälper den deklarerade användningen myndigheterna att säkerställa att produkten inte används på ett olämpligt sätt.

PRESTANDA- OCH ÖVERENSSTÄMMELSEDEKLARATION

Prestandadeklarationen (DoP) utökas till en prestanda- och överensstämmelsedeklaration (DoPC) (*artikel 15, bilaga V*) där produkternas prestanda i förhållande till deras väsentliga egenskaper ska anges, i enlighet med harmoniserade tekniska specifikationer. Artikel 15.1 och bilaga V i förordningen anger vad DoPC:n ska innehålla. Förutom grundläggande information om exempelvis produkt, tillverkare och vilket bedömnings- och verifieringssystem (AVS) som använts ska produktens prestanda, genom beräknade värden, nivåer eller klasser anges, utifrån vad som beslutas för respektive produktkategori. Om produktens prestanda i fråga om miljömässig hållbarhet under dess livscykel enligt bilaga II är tillämpligt, ska detta inkluderas. Om produktkrav (se avsnitt 3.2) är tillämpliga ska det anges att kraven i fråga har visats vara uppfyllda exempelvis genom hänvisning till relevant frivillig harmoniserad standard.

DoPC:n ska gälla för en produkttyp och finnas tillgänglig i både maskinläsbart och människo-läsbart format (*artikel 16.2b*), kunna laddas ned gratis och entydigt kunna kopplas till produkten via en unik identifikationskod eller databärare. Referenser till nyckelkomponenter kan krävas, beroende på vad som står i harmoniserade tekniska specifikationer.

PRODUKTMÄRKNINGAR

CE-märkningen ska fortsatt vara synlig, läsbar och outplånlig på produkten, men kan kompletteras i digital form. Om ett digitalt produktpass är tillgängligt via systemet för digitala produktpass för byggprodukter ska CE-märkningen kunna kompletteras med en databärare som kopplar till DPP (*artikel 18.2g*). CE-märkningen ska vara den enda märkning som styrker produktens prestanda med avseende på bedömda väsentliga egenskaper i enlighet med den nya byggproduktförordningen samt produktens överensstämmelse med den nya byggproduktförordningen (*artikel 17.4*). Två nya typer av produktmärkning introduceras. Om det behövs fackkunskap för att använda en produkt ska det anges att den endast är för yrkesmässig användning (*artikel 22.5*). Märkningen ska vara synlig för kunderna innan dessa blir bundna av ett köpeavtal, alltså även vid köp online. Kommissionen kan framöver besluta om särskilda märkningskrav, t.ex. för miljöprestanda (*artikel 22.9a*).

PRODUKTINFORMATION

I den nya förordningen ställs mer detaljerade krav på allmän produktinformation, bruksanvisningar och säkerhetsinformation än tidigare (*artikel 9*). För byggprodukter som omfattas av en harmoniserad teknisk specifikation eller en europeisk teknisk bedömning ska information enligt bilaga IV tillhandahållas. Om inget annat anges får informationen förmedlas elektroniskt och ska då vara i ett allmänt läsbart format som gör det möjligt att ladda ned och skriva ut den (*artikel 91.2*). När informationen framgent ingår i det digitala produktpasset, ska den dessutom baseras på öppna standarder och vara maskinläsbar, strukturerad och sökbar (*artiklarna 76.2a ii och 77.1d*).

Produktinformationen ska enligt bilaga IV bland annat innehålla följande:

Produktidentifiering och produktbeskrivning: produkttypens unika identifikationskod, deklarerad användning, avsedda användare, användningsvillkor, uppskattad livslängd och huvudsakliga material.

Kontaktuppgifter: tillverkarens eller representantens kontaktuppgifter samt, i förekommande fall, särskild kontakt för information om installation, risker eller produktfel.

Bruksanvisningar: instruktioner för transport, installation, användning, underhåll, demontering, nedmontering och rivning.

Säkerhetsinformation: risker vid hantering och användning, rimligen förutsebar felaktig användning samt information om vad som ska göras vid produktfel eller olyckor.

Kompatibilitet, underhåll och fortsatt hantering: information om integrering i system eller byggsatser, underhåll för att bibehålla prestanda samt rekommendationer om reparation, återanvändning, återtillverkning, materialåtervinning och säker deponering.

Viss miljöinformation (om tillämpligt): exempelvis information som gör det möjligt att bedöma produktens klimatpåverkan sammantaget.

Observera att dessa krav gäller byggprodukter som omfattas av en harmoniserad teknisk specifikation eller en europeisk teknisk bedömning, även när det gäller begagnade, återtillverkade och 3D-utskrivna produkter om detta anges i specifikationen.

PRODUKTINFORMATION ONLINE

Vid tillhandahållande av byggprodukter online ska följande produktinformation tydligt anges kopplat till produkten (*artikel 29.2*):

- CE-märkning
- Årtal då CE-märkning först anbringades (för begagnade produkter även årtal för demontering)
- Tillverkarens namn och registrerade adress
- Namn och adress för tillverkarens representant
- Produkttypens unika identifikationskod
- Deklarationskoden för DoPC
- Identifikationsnumret för anmält organ
  - Databärare kopplad till det digitala produktpasset (när detta trätt i kraft)
  - Märkning avseende miljömässig hållbarhet för konsumentprodukter utifrån en eventuell delegerad akt.

Onlinemarknadsplatser (e-handelsaktörer) är skyldiga att utforma och organisera sitt online-gränssnitt så att ekonomiska aktörer kan fullgöra ovan angivna skyldigheter (*artikel 28.1a*).

3.2 PRODUKTKRAV – FUNKTION OCH PRESTANDA, PRODUKTSÄKERHET OCH MILJÖ

En av de största förändringarna i den nya byggproduktförordningen är möjligheten att införa specifika krav kopplade till funktion och prestanda, produktsäkerhet och miljö. Förordningens bilaga III ger en ram för vilka krav som kan bli aktuella. Vad som exakt kommer gälla för de olika produktkategorierna fastställs genom delegerade akter från EU kommissionen, som införs successivt. Frivilliga harmoniserade standarder specificerar sedan hur produktkraven kan uppfyllas, med syfte att underlätta för företagen att bevisa att byggprodukten uppfyller ställda krav.

Vid specificering av produktkraven avseende funktion och prestanda, produktsäkerhet och miljö, får harmoniserade tekniska specifikationer särskilja dem utifrån deras prestandaklasser. Detta skulle kunna innebära nya strukturer för prestandaklasser för produkttegenskaper, att tidigare klassificeringssystem byggs ut och omdefinieras och nya detaljnivåer för krav.

FUNKTION OCH PRESTANDA

I en delegerad akt får krav nu ställas på att en produkt ska formges, tillverkas och förpackas så att den uppfyller funktions- och prestandakrav under hela sin livscykel, enligt teknikens utvecklingsnivå och så länge detta inte regleras av annan EU lagstiftning (*bilaga III/1.1*). Produkten ska fungera pålitligt, säkert och miljömässigt korrekt, utan att den deklarerade prestandan försämras.

Kommissionen får sedan begära att frivilliga harmoniserade standarder utarbetas, som anger hur de produktspecifika kraven kan uppfyllas (artikel 7.3). I förordningen kallas detta presumtion om överensstämmelse. Det kan till exempel handla om användning av specifika material, särskilda dimensioner, krav på vissa komponenter, smidig installation och demontering samt smidigt underhåll och underhållsfrihet som krävs för förväntad livslängd (*bilaga III/1.2*).

PRODUKTSÄKERHET

Delegerade akter får, utifrån lämplighet, ange krav för produktsäkerhet. Byggprodukten ska vara säker både för yrkesutövare och icke-professionella, det vill säga både för arbetare såväl som konsumenter och personer som befinner sig i byggnadsverket, när de transporterar, installerar, underhåller, använder eller demonterar produkten. Även behandling av produkten i slutet av dess livscykel eller i samband med dess återanvändning eller materialåtervinning omfattas.

I den delegerade akten får det krävas att produkterna ska utformas, tillverkas och förpackas så att inneboende produktsäkerhetsrisker hanteras under produktens hela livscykel, enligt teknikens utvecklingsnivå och så länge detta inte regleras av annan EU lagstiftning. Exempel på risker är kemiska, tekniska och mekaniska risker, elektriska och energirelaterade risker, materialrelaterade risker samt säkerhetsrisker kopplade till installation eller användning.

På samma sätt som är beskrivet för funktion och prestanda ovan får frivilliga harmoniserade standarder utvecklas, som anger hur eventuella krav kan uppfyllas. Det kan handla om att ange tekniska lösningar för att undvika säkerhetsrelaterade risker eller om risken inte kan undvikas, hur den kan minskas och begränsas genom varningar på produkt, förpackning och bruksanvisning. (*bilaga III/2*)

MILJÖKRAV

Delegerade akter får, utifrån lämplighet, ange miljökrav som omfattar byggproduktens hela livscykel - från utvinning och tillverkning av material och komponenter, via tillverkning av produkten, transporter, användning, underhåll, till hantering vid end-of-life – med fokus på produktens potential att vara i den cirkulära ekonomin så länge som möjligt (*bilaga III/3*).

I likhet med krav på funktion, prestanda och produktsäkerhetskrav får en delegerad akt kräva att produkterna ska utformas, tillverkas och förpackas så att en eller flera av de inneboende miljöaspekterna hanteras, så länge detta inte regleras av annan EU lagstiftning.

Faktiska krav kan komma att ställas på produktens livslängd, minimering av växthusgasutsläpp under livscykeln, maximering av återvänt och återvunnet innehåll, energieffektivitet, resurseffektivitet, möjligheten till reparation, uppgradering, demontering och återvinning av material, mängden genererat avfall med mera.

På samma sätt som är beskrivet för funktion och prestanda ovan får EU-kommissionen begära att frivilliga harmoniserade standarder utarbetas, som anger hur eventuella krav kan uppfyllas. Det kan handla om att specificera exempelvis minimiandel återvunnet material, växthusgasutsläpp under livscykeln, resurseffektivitet och återanvändbarhet. Ett annat exempel är tekniska lösningar för att undvika negativa miljöeffekter och miljöriser exempelvis generering av avfall, eller om risken inte kan undvikas, hur den kan minskas och begränsas genom varningar på produkt, förpackning och bruksanvisning. (*bilaga III/3*)

RESERVDELAR

Utöver krav på funktion, säkerhet och miljö får EU-kommissionen anta delegerade akter om skyldighet för tillverkare att säkerställa att specifika reservdelar, som inte är allmänt tillgängliga på marknaden, görs tillgängliga (*artikel 22.8*). Skyldigheten kan gälla vissa produktfamiljer och produktkategorier och gäller normalt sett i tio år efter att den sista produkten av respektive produkttyp har släppts ut på marknaden.

3.3 MILJÖDEKLARATION AV PRODUKTENS LIVSCYKEL

Ytterligare en nyhet som införs i den nya byggproduktförordningen är att miljöprestanda ska anges i produktens DoPC, utifrån givna livscykelindikatorer. Förordningens bilaga II anger 19 väsentliga miljöegenskaper exempelvis klimatförändringseffekter, försurningspotential, vattenanvändning, partiklar och toxicitet.

Kraven på deklarerade miljöegenskaper trappas upp successivt, med målet att väsentlig miljöpåverkan över hela produktens livscykel ska vara fullt inkluderad i produktinformationen år 2032 (se avsnitt 4.1). Harmoniserade tekniska specifikationer kommer avgöra vilka av egenskaperna som är väsentliga för respektive produktkategori.

Miljöprestanda ska deklarerars i ett livscykelperspektiv, vilket omfattar samtliga stadier av byggproduktens och förpackningens livscykel, från råvaruutvinning till slutligt bortskaffande. Beräkningarna ska baseras på den befintliga europeiska standarden för miljövarudeklarationer för byggprodukter och byggtjänster, EN 15804, eller framtida tillämpliga standarder. EN 15804 är den europeiska standard som anger hur en livscykelbaserad miljövarudeklaration (EPD) för byggprodukter ska beräknas och struktureras.

Förordningen anger att kommissionen kostnadsfritt ska göra programvara tillgänglig på sin webbplats för beräkning av miljömässig hållbarhet (artikel 15.2). Produktens miljöprestanda ska vara beräknad med hjälp av den senaste versionen av verktyget. Miljöprestandan ska sedan deklarerars i DoPC.

För begagnade och återtillverkade byggprodukter anger den nya byggproduktförordningen att livscykeln räknas från den senaste demonteringen från byggnaden. (artikel 3.53).

EU-kommissionen kommer via en delegerad akt avgöra om de deklarerade miljöegenskaperna för respektive produktkategori ska vara tredjepartsverifierade eller ej. Detta sker innan den harmoniserade standarden publiceras. Förordningens verifieringssystem AVS 3+ hanterar miljömässig hållbarhet.

För mer information om miljövarudeklarationer se gärna TMF:s medlemsguide för EPD:er på www.tmf.se

3.4 DIGITALT PRODUKTPASS (DPP)

EU-kommissionens initiativ om digitala produktpass syftar till att tillhandahålla tydlig och lättillgänglig information om produkter, inklusive ursprung, sammansättning och miljöpåverkan. Information ska underlätta för kunder, användare och myndigheter att ta välgrundade beslut, samt förbättra marknadsövervakningen och främja den cirkulära ekonomin, till exempel genom att tillhandahålla information om återanvändning och återvinning. Det övergripande ramverket för digitala produktpass beskrivs i förordning om ekodesign för hållbara produkter (EU) 2024/1781 (ESPR), medan byggproduktförordningens artikel 76 beskriver kraven för digitala produktpass kopplat till just byggprodukter.

Produktpasset ska vara kostnadsfritt tillgängligt för alla ekonomiska aktörer, kunder, användare och myndigheter, via en databärare kopplad till produkttypens unika identifieringskod, och innehålla byggproduktens fullständiga obligatoriska dokumentation (artikel 76.2a) enligt nedan. Innehållet preciseras dock slutligt genom delegerade akter.

- Prestanda- och överensstämmelsedeklaration (DoPC),
- Allmän produktinformation, bruksanvisning och säkerhetsinformation
- Teknisk dokumentation
- Eventuell etikett/märkning om miljömässig hållbarhet för konsumentprodukt
- Produktens unika identifieringskod
- Dokumentation som även krävs enligt annan unionsrätt som är tillämplig på produkten
- Nyckelkomponenters databärare som är kopplade till digitala produktpass.

När det digitala produktpasset blir obligatoriskt ska dess innehåll vara maskinläsbart, strukturerat enligt harmoniserade format, sökbart och överförbart via öppna standarder (*artikel 77.1d*).

Tillverkaren ska tillhandahålla det digitala produktpasset i minst tio år (*artikel 75.2i*). Därutöver ska systemet för digitala produktpass, som kommissionen fastställer, säkerställa att passet kan vara tillgängligt i 25 år (*artikel 75.2i*) efter det att den sista produkten tillhandahållits på marknaden. Kommande delegerade akter förväntas klargöra vilken part som i praktiken ska ansvara för tillgängligheten under hela 25-årsperioden.

3.5 UTÖKADE KRAV PÅ PROCESSER OCH KVALITETSSÄKRING – OCH SKÄRPT KONTROLL

För att säkerställa likvärdighet och rättvisa, och därmed stärka den fria rörligheten, stärks kraven på intern och extern kontroll och uppföljning.

TILLVERKARENS INTERNA PROCESSER

Tillverkare ska även i den nya förordningen ha robusta rutiner som säkerställer att byggprodukter alltid uppfyller den deklarerade prestandan och övriga krav (*artikel 22.4*). Dessa rutiner ska omfatta produktdesign, produktionsprocesser och det material som används. För serietillverkade produkter ska tillverkaren säkerställa att deklarerad prestanda bibehålls över tid samt att ändringar i design, produktion eller material hanteras korrekt. Likt tidigare ska tillverkaren genomföra stickprov, utreda avvikelser, föra register över brister och vid behov återkalla produkter samt informera importörer och distributörer om detta.

I 2024 års byggproduktförordning skärps kraven på intern tillverkningskontroll i fabriken genom att tillverkningskontrollen förutom att vara dokumenterad, även ska ske fortlöpande och vara anpassad till särdragen hos respektive produktfamilj eller produktkategori och tillverkningsprocess (*artikel 3.33*). Kontrollen omfattar hela tillverkningsprocessen från mottagande av råmaterial och komponenter till leverans av produkten. I vilken utsträckning tillverkningskontrollen granskas av tredje part, beror på vilket bedömnings- och verifierings-system (AVS) som gäller för produkten. Tredje part kallas i förordningen för anmält organ. I systemen 1+, 1 och 2+ utförs både första besiktning och återkommande övervakning av tillverkningskontrollen av ett anmält organ, medan system 3+, 3 innebär mindre extern kontroll och enklare krav. System 4 är tillverkarens egenverifiering och självcertifiering. (*Bilaga IX*).

KLAGOMÅLSMÖJLIGHETER FÖR KUNDER

EU-kommissionen kommer att inrätta ett system för alla, såväl konsumenter som juridiska personer, att dela klagomål eller rapporter kopplat till byggprodukter med avvikelser (*artikel 63*). Om kommissionen anser att ett klagomål är berättigat, ska ärendet utan dröjsmål skickas till ansvarig myndighet i det berörda landet, som sedan följer upp det.

SAMORDNAD MARKNADSKONTROLL INOM EU

Marknadskontrollmyndigheter som utreder avvikande produkter, ska på samma sätt som tidigare, underrätta övriga medlemsstater om resultaten av utvärderingen och de åtgärder som den ekonomiska aktören ålagt. Enligt den nya förordningen ska även en central samordningspunkt utses (*artikel 64*), som dels ska fungera som länk till EU-kommissionen, och dels ska samarbeta med motsvarande samordningspunkter i andra EU-länder. Marknadskontrollmyndighetens befogenheter ska gälla samtliga ekonomiska aktörer, det vill säga tillverkare, importörer, distributörer, leverantörer av distributionstjänster och e-handelsaktörer.

Sanktioner fastställs emellertid nationellt. Medlemsstaterna ska ha effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner och ska anmäla sina regler och åtgärder till kommissionen (*artikel 92*). Bestämmelserna om sanktioner ska tillämpas från och med 8 januari 2027.

4. Tidslinje och utvecklingsplan

4.1 VAD GÄLLER FRÅN START OCH VAD KOMMER EFTERHAND?

Byggproduktförordningen EU 2024/3110 trädde i kraft 7 januari 2025, då vissa inledande bestämmelser började tillämpas, exempelvis standardiseringsprocesser. Förordningen blev allmänt tillämplig den 8 januari 2026 och ersatte då huvuddelarna i den tidigare förordningen. Särskilda bestämmelser om sanktioner och straffavgifter börjar tillämpas den 8 januari 2027.

Under 2026 startade arbetet med att ta fram kompletterande lagstiftning och uppdatera harmoniserade tekniska standarder i enlighet med kraven i den nya förordningen. Resultatet av detta arbete kommer vara avgörande för vad lagen innebär i praktiken och vad företagen behöver göra för att uppfylla den.

Fram till dess att kommissionen antar en genomförandeakt enligt artikel 5.8 som gör en ny harmoniserad standard obligatorisk, gäller kraven enligt förordning (EU) nr 305/2011. Den nya standarden blir normalt obligatorisk ett år efter att genomförandeakten har antagits, om inte ett senare datum anges.

Kravet på att deklarerera miljöprestanda trappas upp stegvis. När en produktkategori omfattas av den nya byggproduktförordningens krav på DoPC ska deklARATIONEN minst omfatta livscykelprestanda för de väsentliga miljöegenskaperna i bilaga II i tre steg: a–d från och med 8 januari 2026, e–m från och med 9 januari 2030 och n–s från och med 9 januari 2032 (*artikel 15.3*). Vilka indikatorer som är relevanta för respektive produktkategori och vilka som alltid ska deklarerars preciseras i tekniska specifikationer och genom delegerade akter.

Innan krav på digitalt produktpass börjar tillämpas behöver EU-kommissionen anta en delegerad akt (*artikel 75.1*). Därefter ska tillverkaren göra produktpasset tillgängligt inom 18 månader (*artikel 22.7*). I praktiken påverkas förberedelserna också av när tekniska specifikationer för den aktuella produktkategorin (ofta en harmoniserad standard) finns på plats.

Övergångstiden är kort, eftersom förändringarna i lagstiftningen är så omfattande. Förutom att bevaka utvecklingen av tekniska specifikationer, behöver företagen börja förbereda praktiskt sig redan nu, läs mer i avsnitt 5 om hur detta kan göras.

4.2 UTÖKAT MANDAT FÖR EU – SNABBARE FÖRÄNDRINGAR

Den nya byggproduktförordningen ger EU-kommissionen ett betydligt bredare och snabbare handlingsutrymme jämfört med tidigare. För att undvika långa och låsta processer som försvårar uppdatering av standarder och regler, skapas nu ett system där förändringar kan göras snabbt. Behov kan exempelvis uppstå när medlemsstater rapporterar problem i tillämpningen av lagen, eller för att lagen ska hänga med i teknikutvecklingen.

Kommissionen kan nu, utan att hela lagstiftningen behöver omförhandlas, uppdatera bilagor, fastställa tröskelvärden, precisera eller utöka produktkrav, samt anpassa reglerna för exempelvis det digitala produktpasset. Detta görs genom så kallade genomförandeakter och delegerade akter (*se avsnitt 2.1*). En annan nyhet är att EU-kommissionen nu kan förtydliga, begränsa eller helt ersätta standarder från den europeiska standardiseringskommittén (CEN) om arbetet drar ut på tiden, eller om den levererade standarden inte uppfyller ställda krav.

Byggproduktförordningen ger nu EU-kommissionen möjlighet att genom delegerade akter bestämma minimikrav för miljöprestanda inom offentlig upphandling. Om sådana krav beslutas blir medlemsstaternas upphandlande myndigheter skyldiga att tillämpa dem vid inköp av berörda byggprodukter.

TMF:s medlemmar behöver vara uppmärksamma på att förändringar i lagstiftning nu kan ske betydligt snabbare än tidigare, och vara beredda på att anpassa sig.

4.3 UTVECKLINGSPLAN FÖR TEKNISKA SPECIFIKATIONER

Utvecklingen av en harmoniserad teknisk specifikation, i form av en harmoniserad standard med tillhörande delegerade akter, under byggproduktförordningen följer en tydlig process.

Först definieras produktfamiljens omfattning. Sedan inrättas tekniska styrelser och arbetsgrupper som börjar arbetet med att ta fram standardens tekniska innehåll. Därefter börjar huvudarbetet där många parter bidrar med målet att enas om:

- a) Grundläggande krav för byggnadsverk
- b) Förhandsbestämda väsentliga miljöegenskaper (förordningens bilaga II)
- c) Allmän produktinformation, bruksanvisningar och säkerhetsinformation (bilaga IV)
- d) Produktkrav (förordningens bilaga III)
- e) Tillämpliga bedömnings- och verifieringssystem (förordningens bilaga IX)

Under arbetets gång skickas förslaget på remiss, då företag och branschorganisationer får möjlighet att läsa och kommentera. TMF är aktiv i denna fas, och bjuder in medlemmarna till att lämna synpunkter. När en expertgrupp utsedd av kommissionen godkänt resultatet av arbetet, utarbetar kommissionen en standardiseringsbegäran, som sedan formellt lämnas in till kommittén för standardisering (CEN). När standarden är färdig bedöms den av kommissionen. Om den godtas antas en genomförandeakt som gör standarden obligatorisk. Samtidigt antas en delegerad akt för att godkänna klasser, tröskelvärden och obligatoriska deklarerationer. Ett år därefter startar tillämpningen inom byggproduktförordningen.

Om behov av att fastställa produktkrav har identifierats antas en delegerad akt efter att den harmoniserade prestandastandarden gjorts obligatorisk. Vid behov utfärdas en separat standardiseringsbegäran för utarbetande av frivilliga harmoniserade standarder för att ge presumtion om överensstämmelse med produktkraven.

Utvecklingen av en harmoniserad standard med tillhörande delegerade akter tar vanligtvis flera år.

Det är ännu inte tydligt exakt när harmoniserade standarder med tillhörande delegerade akter relevanta för TMF:s medlemsföretag kommer beslutas. I december 2025 publicerade EU-kommissionen en första arbetsplan för byggproduktförordningen som beskriver prioriteringar och tidplan för olika produktfamiljer åren 2026-2029, se exempel nedan.

Preliminär tidplan för harmoniserade standarder

DWS Dörrar, fönster, luckor, grindar och därtill hörande byggnadsbeslag

- Förfrågan till standardiseringen planeras till 2026
- Standardarbetet beräknas pågå till 2028
- Antagande planeras till 2029

STP Konstruktionsvirke/bärande element och tillbehör och WBP Träbaserade skivor och element

- Förfrågan till standardiseringen planeras för senare delen av 2026
- Standardarbetet beräknas pågå till 2029
- Antagande planeras till 2029

FLO Golv- och markbeläggningar:

- Förfrågan till standardiseringen planeras till år 2027

4.4 TIDSLINJE - NÄR BLIR KRAVEN PRAKTISKT RELEVANTA?

Den nya byggproduktförordningen börjar gälla successivt. Även om förordningen är i kraft och blev allmänt tillämplig från januari 2026, får företagen i praktiken nya, bindande krav per produktkategori först när tekniska specifikationer (t.ex. harmoniserade standarder och kompletterande EU-beslut) har tagits fram och gjorts obligatoriska.

För TMF:s produktkategorier (t.ex. dörrar och fönster) kan utvecklingen förenklat beskrivas i följande steg:

1. Förordningen gäller – ramverket är på plats och arbetet med standardisering och kompletterande regler startar.
2. Tekniska specifikationer utvecklas – standarder tas fram/uppdateras och kompletterande EU-beslut kan fastställa t.ex. klasser, tröskelvärden och obligatoriska uppgifter.
3. Publicering och beslut om tillämpning – när en teknisk specifikation görs obligatorisk börjar den få praktisk betydelse för företagen.
4. Övergång/implementering – det finns normalt en övergångsperiod (ofta omkring 12 månader, men den kan variera) för att anpassa produkter, processer och dokumentation.
5. Full tillämpning – därefter ska kraven följas fullt ut för den aktuella produktkategorin.

Krav kopplade till miljödeklaration, digitalt produktpass och produktkrav införs dessutom stegvis och kan ha egna tidplaner beroende på när relevanta beslut och specifikationer blir klara.

Viktigt: Exakta tidpunkter skiljer sig mellan produktkategorier. TMF följer utvecklingen och uppdaterar guiden när ny information finns.

5. Hur kan ni som företag förbereda er?

Det är av stor vikt att företag vars produkter omfattas av byggproduktförordningen förbereder sig redan nu, trots att detaljerna i lagstiftningen inte är kända. Företagen bör inte vänta tills de harmoniserade specifikationerna för produktkategorin i fråga är framtagna, utan bör redan nu analysera nuläge, bygga kompetens och röra sig i den riktning lagstiftningen pekar ut. Det handlar bland annat om att öka spårbarhet och kunskap om produkternas livscykel, att digitalisera datahantering och se över interna processer.

5.1 HUR SER NULÄGET UT?

FRÅGOR ATT STÄLLA	
Vilka av era produkter berörs?	<ul style="list-style-type: none"> – Vilka av era produkter omfattas sedan tidigare? – Tillverkar eller använder ni nyckelkomponenter? – Arbetar ni med begagnade eller återtillverkade produkter?
Hur arbetar ni med produktens funktion och säkerhet?	<ul style="list-style-type: none"> – Hur arbetar ni idag med bedömning av produktens funktion och säkerhet? – Hur beskriver ni produktrisker, inkl. miljö- och hälso-relaterade risker?
Vilka rutiner har ni för att hålla produktinformation uppdaterad?	<ul style="list-style-type: none"> – Hur får ni information från era leverantörer om något i material eller komponent ni köper ändras? – Hur uppdaterar ni er produktinformation utifrån det?
Vilka riktlinjer har ni för miljöprestanda och cirkulär design idag?	<ul style="list-style-type: none"> – Vid design och materialval – tar ni hänsyn till reparation, uppgradering, demontering och återvinningsbarhet? Arbetar ni för att maximera återanvänt och återvunnet innehåll? – Hur arbetar ni för att produkten ska vara energieffektiv och resurseffektiv? Hur gör ni för att minimera produktens, och de ingående materialens, klimatpåverkan? – Erbjuder ni reservdelar? Vad vet ni om livslängd? Vilka garantier ger ni?
Vad vet ni om miljöprestandan i produktens livscykel idag?	<ul style="list-style-type: none"> – Vad vet ni om inköpta material och deras ursprung? Vilken dokumentation har ni idag? – Har ni gjort en livscykelanalys (LCA) eller EPD som följer EN 15804? – Har något material/komponent ni använder en EPD som följer EN 15804?
Hur hanteras produktinformation idag?	<ul style="list-style-type: none"> – Hur ser er informationshantering ut idag? – Har ni produktinfo digitalt idag? – Kan ni använda befintliga interna system för digital produktinformation, eller behöver ni utveckla något?
Befintligt arbetssätt och ansvarsfördelning	<ul style="list-style-type: none"> – Vem ansvarar att byggproduktförordningen efterlevs idag?

5.2 VAD KAN NI GÖRA REDAN NU

ATT GÖRA	
Se över ansvarsfördelning och kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> – Bestäm vem/vilka som ska driva det övergripande arbetet – Identifiera vilka som behöver involveras i arbetet internt - produktutveckling/design, miljöspecialist, IT-specialist med flera – Diskutera vem som ska ansvara för vad, och skapa en gemensam bild av vad som behöver göras – Förbered er för att kunna tillhandahålla information digitalt, i maskinläsbart format.
Se över avtal och överenskommelser	<ul style="list-style-type: none"> – Säkra upp att ni får information från leverantörer om eventuella förändringar i material eller komponenter – Diskutera med distributörer/återförsäljare om hur de avser att följa kraven på produktinformation
Ta reda på så mycket ni kan om era produkter	<ul style="list-style-type: none"> – Undersök leverantörskedjan för de material ni köper för att se hur långt ni har spårbarhet. Ta reda på vad som händer med er produkt vid end-of-life. – Byggvarudeklarera produkten (se avsnitt 6.3) – Bygg kompetens. Läs på om LCA/EPD, om möjligt gör en LCA/EPD för att lära er vad det innebär.
Inför cirkulära och robusta arbetssätt i verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> – Se över arbetssätt för produktutveckling och efterlevnad av produktlagstiftning. Om det saknas, skapa en gemensam bild över hur produktutveckling, materialval, tillverkning och distribution går till. – Utvärdera hur cirkulära era produkter är idag. Om det behövs, utveckla arbetssätt som gör att produkten kan återanvänds, repareras, separeras, användas i återtillverkning och materialåtervinnas.
Bevaka utvecklingen, trots osäkerhet om hur det kommer bli	<ul style="list-style-type: none"> – När kommer nya harmoniserade standarder för era produktkategorier? Bevaka utvecklingen. – Bevaka utvecklingen av regler och system för det digitala produktpasset

Foto: RAGNSELLS

6. Svensk kontext

6.1 MYNDIGHETER OCH TILLSYN

I Sverige är Boverket den officiella kontaktpunkten för byggprodukter. Myndigheten svarar på frågor om hur byggproduktförordningen kopplar till svenska regler och hur informationen i en prestandadeklaration (DoPC) ska förstås i relation till krav i plan- och bygglagen (PBL) och svensk bygglagstiftning i övrigt. Boverket ansvarar även för marknadskontroll av byggprodukter, vilket innebär att de granskar att produkter som säljs i Sverige uppfyller gällande krav. Kommunerna – främst byggnadsnämnder och miljönämnder – har viss lokal tillsyn kopplad till byggprocessen och tillämpningen av produkter i byggnadsverk enligt PBL.

6.2 PLAN- OCH BYGGLAGEN (PBL) OCH PLAN- OCH BYGGFÖRORDNINGEN (PBF)

I svensk rätt motsvarar definitionen av en byggprodukt enligt byggproduktförordningen den som används i plan- och bygglagen. Byggherren ansvarar för att välja ut och använda byggprodukter med lämpliga egenskaper. I praktiken innebär detta att prestandadeklarationen (DoPC) används som underlag för att avgöra om produkten klarar de svenska kraven. Tillverkaren ansvarar för att identifiera vilka krav som gäller för produkten, och för att ta fram korrekt produktdokumentation.

Från den 1 juli 2025 började Boverkets nya byggregler att gälla. Under en övergångsperiod fram till och med den 30 juni 2026 kan byggherrar välja att tillämpa antingen de gamla reglerna (BBR/EKS) eller de nya reglerna. Dessa regler, tillsammans med plan- och byggförordningen (PBF) och tillhörande föreskrifter, bestämmer vilka tekniska och funktionella krav en byggnad i Sverige måste uppfylla, exempelvis energiprestanda, bärformåga, brandsäkerhet eller inomhusmiljö. Information om hur produktens egenskaper bidrar till byggnadens totala prestanda finns i produktens DoPC.

6.3 KOPPLING TILL SVENSKA BEDÖMNINGSSYSTEM OCH CERTIFIERINGAR

Flera svenska bedömningssystem används parallellt med lagstiftningen och kan hjälpa företag att förbereda sig för kommande krav.

Byggvarudeklarationer (BVD) är ett etablerat format i Sverige och täcker många av de informationsområden som kommer behövas i prestandadeklaration (DoPC) och digitala produktpass. Byggmaterialindustrierna och IVL Svenska Miljöinstitutet tillhandahåller tjänsten eBVD-systemet som företag kan använda för att ta fram en byggvarudeklaration med ett format och innehåll som sedan bland annat används i miljöbedömningssystem som BASTA, Byggvarubedömningen (BVB) och SundaHus. Varje system har sina bedömningskriterier, men principen är densamma: företaget lämnar fakta om produkten och bedömningssystemet avgör om produkten når "godkänd nivå" eller högre. Innehåll av material och ämnen ska deklarerar i detalj, men även annan hållbarhetsdata omfattas.

Svanen och EU Ecolabel är miljömärkningar som EU ofta hänvisar till när det gäller hög miljöprestanda för en produkt. Båda märkningarna fungerar förberedande, eftersom företagen genom märkningsprocessen skaffar kunskap och dokumentation om inköpta material och leverantörskedjor. Svanens nuvarande kriterier för byggprodukter bygger på den harmoniserade standarden för respektive produktkategori, exempelvis EN 14351-1 för fönster och dörrar. Produkten ska testas och deklarerar enligt standarden, av ackrediterade organ och en prestandadeklaration ska skickas in. Svanen uppdaterar sina kriterier löpande.

Livscykelanalys (LCA) och miljövarudeklaration (EPD) redovisar ett materials eller en produkts miljöprestanda i ett livscykelperspektiv, enligt särskilda regler. En tredjepartsverifierad EPD enligt EN 15804 innebär att kunskap redan finns om miljöprestanda i enlighet med kategorierna i byggproduktförordningens bilaga II. Observera att en EPD inte ställer krav på nivån på miljöprestandan, utan enbart är en deklaration. För mer information om miljövarudeklarationer se gärna TMF:s medlemsguide för EPD:er på www.tmf.se.

7. Ordlista

■ BYGGPRODUKT

Ett fysiskt föremål (inklusive 3D-utskrivna produkter eller byggsatser), som säljs eller levereras för att permanent ingå i ett byggnadsverk. (Föremål som först måste monteras ihop med en annan produkt innan det kan byggas in räknas inte som en byggprodukt.)

■ BEGAGNAD PRODUKT

Enligt förordningen definieras en begagnad byggprodukt som

- en produkt som minst en gång har installerats i ett byggnadsverk,
- och som inte klassas som avfall, eller som upphört att vara avfall i enlighet med avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- och som bara kontrollerats och rengjorts utan att ha modifierats, eller bara har modifierats på ett sätt som, enligt den tillämpliga harmoniserade tekniska specifikationen, inte klassificeras som avgörande för produktens prestanda, exempelvis genom att byta ut en komponent som inte styr bärighet, brandsäkerhet, energiprestanda etc.

■ ÅTERTILLVERKAD PRODUKT

Enligt förordningen definieras en återtillverkad byggprodukt som

- en produkt som minst en gång har installerats i ett byggnadsverk,
- och som inte klassas som avfall, eller som upphört att vara avfall i enlighet med avfallsdirektivet (2008/98/EG)
- och som, utöver kontroll och rengöring, även har modifierats på ett sätt som klassificeras som avgörande för produktens prestanda, genom att exempelvis byta ut komponenter som styr bärighet, brandsäkerhet, energiprestanda etc.

■ HARMONISERAD TEKNISK SPECIFIKATION

En harmoniserad teknisk specifikation är grunden för CE-märkning av byggprodukter. Specifikationen anger vilka prestandaegenskaper en byggprodukt ska deklarerats för, hur dessa ska provas, mätas eller beräknas, och på vilket sätt produkten visar överensstämmelse med kraven. Harmoniserade tekniska specifikationer utgörs av harmoniserade standarder, genomförandeakter och delegerade akter, vilka var för sig utgör harmoniserade tekniska specifikationer.

■ HARMONISERAD STANDARD

En harmoniserad standard definierar vilka prestanda som ska deklarerats (t.ex. brand, bärförmåga, värmemotstånd) och hur dessa egenskaper ska provas, beräknas och klassificeras. Standarden utgör grund för CE-märkning.

Harmoniserade standarder tas fram av en av EU:s tre standardiseringsorganisationer (CEN, CENELEC eller ETSI) på uppdrag av EU-kommissionen och blir bindande när standarden görs obligatorisk genom en genomförandeakt.

■ DELEGERAD AKT

En typ av rättsakt som ger Europeiska kommissionen rätt att ändra eller komplettera icke-väsentliga delar av redan antagen EU-lagstiftning. Lagstiftning genom delegerade akter är mer flexibelt och ger möjligheter att uppdatera utan att hela lagstiftningsprocessen måste gå ordinarie väg via godkännande i Parlamentet och medlemsstaterna.

■ GENOMFÖRANDEAKT

Ett icke-lagstiftande EU-verktyg som används när det behövs enhetliga regler för hur en redan antagen EU-lag ska tillämpas i praktiken. Den används alltså för att genomföra en lag, inte för att ändra den. Exempel kan vara att specificera tekniska detaljer, formulär, rapporteringskrav, testmetoder eller kontrollrutiner.

■ PRODUKTFAMILJ

Produktfamiljer betecknas i bilaga VII. Inom produktfamiljerna finns produktkategorier, vilket är grupper av produkttyper som har en viss avsedd användning gemensamt, i enlighet med harmoniserade tekniska specifikationer.

■ PRODUKTKATEGORI

Produkttyper som har en viss avsedd användning gemensamt, exempelvis olika typer av träbaserade skivor (OSB, MDF, plywood).

■ BVD

En byggvarudeklaration (BVD) är ett dokument som innehåller information om produktens material, innehåll av kemiska ämnen, råvaror och ursprung, miljöpåverkan under livscykeln, hantering i byggfas, användnings- och rivningsfas.

■ DOPC

Prestanda- och överensstämmelse-deklaration

■ EAD

European Assessment Document, europeiskt bedömningsdokument, som beskriver hur en byggprodukts prestanda ska bedömas, vilka egenskaper som ska kontrolleras, och vilka provningsmetoder och beräkningsmetoder som ska användas. Detta dokument kan användas i avsaknad av en harmoniserad teknisk specifikation, och tas fram av EOTA, som är den europeiska organisationen för teknisk bedömning av byggprodukter.

■ ETA

European Technical Assessment, en europeisk teknisk bedömning av en produkt, som tas fram av en tillverkare för att kunna CE-märka produkter som saknar en harmoniserad teknisk specifikation men omfattas av ett europeiskt bedömningsdokument EAD.

■ EPD

Environmental Product Declaration eller miljövarudeklaration, som är ett standardiserat, tredjepartsverifierat dokument som redovisar en produkts miljöpåverkan under hela dess livscykel. En EPD bygger alltid på en livscykelanalys LCA.

■ LCA

Life Cycle Assessment, eller livscykelanalys, är en systematisk metod för att beräkna en produkts miljöpåverkan genom hela dess livscykel från råvaruutvinning till slutligt avfall eller återvinning. Det är alltså grunden för att ta fram en EPD.

■ ESPR

Förordningen om ekodesignkrav för hållbara produkter (EU) 2024/1781 (Ecodesign requirements for sustainable products).

8. Byggprodukt- förordningens bilagor

- I Grundläggande krav för byggnadsverk
- II Förhandsbestämda väsentliga miljöegenskaper
- III Produktkrav (för att säkerställa funktion, prestanda, produktsäkerhet, miljökrav)
- IV Allmän produktinformation, bruksanvisningar och säkerhetsinformation
- V Prestanda- och överensstämmelsedeklaration som avses i artikel 15
- VI Förfarande för att begära europeiska tekniska bedömningar och för att anta ett europeiskt bedömningsdokument
- VII Förteckning över produktfamiljer
- VIII Krav för tekniska bedömningsorgan
- IX Bedömnings- och verifieringssystem (AVS)
- X Väsentliga horisontella egenskaper
- XI Jämförelsetabeller (för ny/tidigare byggproduktförordning)

